

CURSA POPULAR

La cinquena Sant Silvestre de la Seu es farà demà

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

La Seu d'Urgell torna a celebrar aquest final la cursa de Sant Silvestre. La sortida de la cinquena edició de la cursa Sant Silvestre-Memorial Marc Peña Turét serà demà dimarts 31 de desembre, a les 18.30 hores a la plaça dels Oms, segons va informar ahir l'ajuntament de la Seu d'Urgell.

En només cinc anys, la prova urgellenca oberta a tota la ciutadania té molta acceptació i ha tingut un creixement exponencial en cada edició. L'organització espera igualar o superar el miler de participants de l'any passat i recorda que tots els inscrits rebran un barret de Pare Noel de regal per donar més color a una cursa que, més enllà del caràcter competitiu, és assequible i oberta a tothom qui vulgui acabar l'any fent una mica d'exercici.

Les inscripcions es poden fer a través del bloc d'Internet <http://santsilvestrelaseu.blogspot.com>. La cursa és impulsada pel col·lectiu juvenil Lokal 23 i cada any ret homenatge i record al jove esportista urgellenc Marc Peña Turét. =

30/12/2013
el periòdic
d'ANDORRA

ACTIVITATS DE NADAL

El club de patinatge aprova el nou festival

■ El Club Patinatge Artístic de la Seu ha fet una valoració molt positiva de la celebració, a l'inici de les festes, del primer Festival de Nadal. A l'acte hi van prendre part més de 200 patinadors i 500 persones de suport entre amics i familiars, la qual cosa va configurar una jornada de convivència i espectral que anima els responsables del club a mantenir l'experiència.

30/12/2013 Reilly 7

CERTAMEN NADALENC

L'Alt Urgell premia les millors nades escolars

■ El Consell Comarcal de l'Alt Urgell ha lliurat els premis del 24è concurs escolar de nades. Segons ha explicat el mateix Consell Comarcal, en total ha lliurat 40 premis, dels quals 27 en la modalitat de dibuix i 13 en la de poesia. Set dels tretze centres escolars participants han tingut premi. Els guardons han quedat repartits entre les tres escoles més grans de la Seu, amb 12 per a Pau Claris i La Salle i 10 per l'Albert Vives. Els altres han estat per a alumnes de La Valira de la Seu, Sant Climent de Coll de Nargó, Sant Jordi d'Ollana i Miret i Sans d'Organyà. El guanyador en dibuix ha estat Noa Teba de la Pau Claris i Abril López, del col·legi La Salle, ha obtingut el premi absolut en poesia.

30/12/2013 Redo 7

Els caçadors de bolets tindran carnet a bona part del Pirineu

Després de la bona acceptació del pla pilot a Poblet, la Generalitat vol estendre'n l'ús

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

El carnet del boletaire serà obligatori al Ripollès, l'Alt Pirineu i els Ports. La recollida de bolets regulada s'estendrà, a partir de la temporada vinent, a 20.000 hectàrees d'espais naturals, titularitat de la Generalitat. La recaptació revertirà en la conservació dels boscos, tal com s'ha fet en la prova pilot engegada l'any 2012 a Poblet, amb la qual es van obtenir 4.290 euros, provinents de la tramitació de més de 2.000 carnets.

La prova pilot va tenir una bona arrencada el setembre del 2013 a les 3.520 hectàrees dels boscos de Poblet i rodalies -amb 2.150 il·licències, de les quals un 79% van ser sol·licitades per veïns del territori-, però enguany ha topat amb una mala temporada boletaire que ha impedit la tramitació d'una nova tongada de carnets.

Malgrat la decepció d'aquest segon any de prova pilot, la Generalitat ha respost amb l'anunci de tres nous espais naturals, amb previsió que la regulació acabi abraçant tot el territori català públic, on la Gene-

La zona regulada de Poblet amb els panells indicadors.

Falicitat ni és titular. Altra cosa és que el 78% de la superfície forestal de Catalunya és de titularitat privada.

És per això que el conseller d'Agricultura, Josep Maria Pelegrí, va remarcar la importància que privats, i també els municipis, se sumin a aquest pla pilot per anar estenent, gradualment, l'ús del carnet del boletaire. A tall d'exemple, a la zona del parc natural dels Ports, a les Terres de l'Ebre, la superfície de titula-

ritat de la Generalitat, que és la que quedarà regulada, no arriba al 20%. La resta són de caràcter municipal i privat en un 40% a parts iguals.

El pla pilot de Poblet serveix de referent a l'hora d'estendre aquesta regulació a altres punts del país, però s'han incorporat alguns canvis significatius, com ara la delegació de la gestió a Forestal Catalana, qui s'encarregarà de senyalitzar les àrees regulades, expedir els abonaments i

destinar els ingressos en la conservació dels boscos. També s'ocuparà de tramitar un contracte amb el propietari del bosc que estigui interessat a adherir-s'hi. En paral·lel es crearan comissions de seguiment a cada una de les tres noves àrees.

Un altre gran canvi significatiu és la contractació de vigilants privats de camp -a Poblet, la funció de vigilància l'han exercit agents rurals. Malgrat que els incidents amb boletaires són mínims, hi haurà vigilància permanent. Els agents podran demanar el carnet boletaire i retenir els bolets en cas que sigui necessari.

Pelegrí va insistir, però, que no hi ha cap afany recaptatori i que la voluntat és conscienciar la ciutadania.

«No busquem la sanció, busquem la pedagogia» va dir. «Darrere d'un bolet sempre hi ha un bosc; portàvem 20 anys que l'activitat s'havia incrementat de forma desmesurada», va afegir. Posar en valor els boscos, preservar el recurs micològic, fomentar les bones pràctiques, obtenir dades sobre les quantitats i espècies de bolets que es pleguen i reduir les despeses de la gestió són els objectius d'aquest pla pilot, d'una durada de dos anys. ■

30/12/2013
el periòdic
d'ANDORRA

SOL
Gasch

Sants Innocents

El 28 de desembre celebrem la diada dels Innocents on està permès prendre el pel al veí, fent enredades i entremaliadures que un altre dia serien considerades de mala educació. No se ben bé perquè aquesta tradició que s'avança al carnaval està lligada en el món cristià a la matança ordenada per Herodes del nens més petits de 2 anys, nascuts a Betlem, amb la finalitat de que morís el Nen Jesús, que quan fos gran li podria fer ombra. He dit que s'avança al Carnaval recordant a Joan Amades que anomena les innocentades *Llibertats de desembre* on la gent pot fer coses que la resta de l'any no serien ben vistes. Les innocentades del dia 28 de desembre se celebren arreu de l'Estat i dels països hispanoamericans se segueix la mateixa tradició. Cal precisar que a Menorca per influència de l'ocupació francesa i britànica també es fan innocentades el primer d'abril, i també a Gàlícia. Les innocentades del primer d'abril són anomenades pels francesos *poissons*

No sé ben bé perquè aquest dia recordem la matança de Betlem

d'abril. I els anglesos anomenen el primer d'abril, *April fool's day*. El primer d'abril és doncs el dia de les innocentades a molts països d'Europa fins i tot a Rússia, i per influència britànica també als Estats Units i per influència portuguesa també al Brasil. Es fan bromes i enganyifes similars a les nostres i es penja la llufa al darre de la gent en forma de peix. En el cas del primer d'abril conec dues teories versemblants, la primera està vinculada al canvi del calendari Julià pel Gregorià. Sembla ser que a la França del segle XVI hi havia persones que continuaren celebrant l'inici d'any el primer d'abril mentre altres se'n reien; l'altra està vinculada a l'inici de la veda pels pescadors per assegurar la reproducció dels peixos, i com que es quedaven sense feina algú va començar a penjar-los una arengada a l'esquena. Bon Cap d'Any per a tothom!

30/12/2013
el periodíc
d'ANDORRA

PATRIMONI PALEONTOLOGIA

Restauren el fòssil de Coll de Nargó

Són les restes que van ser robades al maig i tornades a finals de juny || D'aquí uns mesos se sabrà si realment es tracta de l'esquelet d'una cria de dinosaure o correspon a un depredador

R. BANYERES

COLL DE NARGÓ | El petit esquelet de més de 65 milions d'anys trobat a Coll de Nargó a finals de maig, robat pocs dies després i recuperat al juliol, ha estat escanejat amb el tomògraf i es restaurarà ben aviat.

Posteriorment les investigacions dels experts que ho van descobrir, —un equip liderat per l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont de Sabadell (ICP)— permetran dirimir si realment es tracta d'un fòssil de dinosaure o de les restes d'un depredador carnívor que s'alimentava de dinosaures. En el moment de la seua troballa, Angel Galobart, paleontòleg de l'ICP, va explicar que "si es confirma que les restes són de cria de dinosaure, serien els primers trobats a Europa".

D'aquesta manera, el que els tècnics han fet escanejant la peça ha estat passar-la pel TAC industrial del Museu de Sabadell amb l'objectiu de veure l'interior del fòssil. Malgrat que encara no han pogut començar a treballar amb els talls obtinguts

CONSOLIDACIÓ

Els experts iniciaran un procés de consolidació per garantir la conservació del fòssil

amb aquest TAC, sí que han constatat que hauran d'enviar la peça a restauració per prepararla, la qual cosa implica que serà un procés lent del qual no hi haurà resultats fins d'aquí uns mesos.

El fòssil s'intervindrà al Laboratori de Restauració del Museu del Institut Català de Paleontologia. La finalitat dels experts serà evitar la seua degradació, "un procés natural que comença just després de l'extracció del jaciment" aclareixen les fonts, i trauran el fòssil de la matriu de la roca per treballar-hi.

A més, li faran el que es coneix com un procés de consolidació per garantir la seua conservació. La intervenció hauria d'haver-se fet encara que la peça no hagués estat sostreta. "Només es pot obviar amb restes que es troben en materials molt tous o de molt poca antiguitat, i no és el cas del fòssil de Coll de Nargó", van assegurar les mateixes fonts.

EPIGRAF

27 DE MAIG Extracció del fòssil

■ Comença l'extracció d'un petit esquelet fòssil de 65 a 70 milions d'anys a càrrec de l'Institut Català de Paleontologia.

Els investigadors de l'ICP treballen examinant el fòssil.

31 DE MAIG Denuncien el robatori

■ La nit del 30 al 31 de maig desapareix el fòssil quan ja estava a punt per extreure'l de la pedra. Denuncien el robatori el dia 31.

26 DE JUNY Apareix després d'una trucada

■ Els Mossos recuperen el fòssil en un lloc molt proper d'on va ser sostret un mes abans després de rebre una trucada anònima.

La mida fa pensar als experts que es tractaria d'una cria.

Imatge dels treballs d'extracció del fòssil, la primavera passada a Coll de Nargó.

Un veí de la localitat va confessar ser l'autor del robatori de les restes

■ Francesc Pérez Peralba, membre dels Amics dels Dinosaures de l'Alt Urgell, va trobar la primavera passada en un terreny de Coll de Nargó el petit esquelet fossilitzat.

L'equip de l'ICP va començar els treballs d'extracció i quan estava a punt per ser arrancat van robar aquestes restes. Poc més d'un mes després, va ser tornat prop del seu lloc origi-

nal, al Mirador del Cretaci. Llavors els Mossos d'Esquadra van imputar un veí com a presumpte autor d'un furt de patrimoni històric. La denúncia inicial a la policia ja incloïa una disputa anterior al robatori provocada per simples picabaralles veïnals i familiars que passen de generació a generació.

PALEONTOLOGIA

LA TROBALLA

Un esquelet que podria ser d'una cria de dinosaure

■ Francesc Pérez Peralba va trobar les restes als voltants del Mirador del Cretaci de Coll de Nargó.

La proximitat de nombroses postes d'ous de dinosaures i la presència de closques properes al fòssil descobert fan pensar als investigadors que podria tractar-se d'una cria de dinosaure o d'algun depredador que s'alimentava d'aquestes. En cas de confirmar-se la hipòtesi del dinosaure, es tractaria del conjunt més complet d'ossos i vèrtebres trobat a Europa fins al moment.

Després de la recuperació del fòssil el passat mes de juliol, aquest es va deixar a bon recer al Museu de la Conca Dellà abans de viatjar fins a l'Institut Català de Paleontologia, on els especialistes l'investigaran durant els pròxims mesos.